

scoalacool.ro

DECEMBRIE 1989. CONTEXT ȘI CONSECINȚE

Cadrul internațional

1985 - politicile *Perestroika* (din limba rusă: „reformă”) și *Glasnost* (din limba rusă: „deschidere”, „transparență”) promovate de liderul U.R.S.S. Mihail S. Gorbaciov (1985-1991).

1989 - prăbușirea regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Est: Polonia, Ungaria, Germania de Est (R.D.G.: Republica Democrată Germană), Bulgaria, Cehoslovacia și România.

9 noiembrie 1989 - căderea Zidului Berlinului.

4 decembrie 1989 - la Moscova, a avut loc ultima întâlnire a liderilor comuniști din Europa Centrală și de Est.

Ultima întâlnire dintre Mihail Gorbaciov și Nicolae Ceaușescu (U.R.S.S., 1989)

Europa în anul 1989

Statele din Blocul Estic
(comuniste)

Căderea Zidului Berlinului, simbolul Războiului Rece (Germania, 1989)

Înlăturarea regimului comunist

Cauzele izbucnirii revoltei au fost următoarele:

- a. Economice: industrie grea supradimensionată și neperformantă, agricultura subdezvoltată;
- b. Sociale: raționalizarea alimentelor, suprimarea libertății de gândire, interzicerea contactelor cu străinii și cultul personalității cuplului Ceaușescu.

I. Timișoara:

16 decembrie 1989 - declanșatorul revoltei timișorene a fost evacuarea forțată a pastorului reformat Laszlo Tokes, un important critic la adresa regimului în mass media internațională ⇒ scânteia revoluției române.

17 decembrie - demonstrațiile de protest din oraș au fost reprimare violent de către forțele Securității și cele ale Armatei ⇒ 122 de morți.

18-21 decembrie - demonstrații au preluat conducerea orașului, iar soldații s-au alăturat acestora ⇒ Timișoara a devenit primul oraș din România liber de comunism.

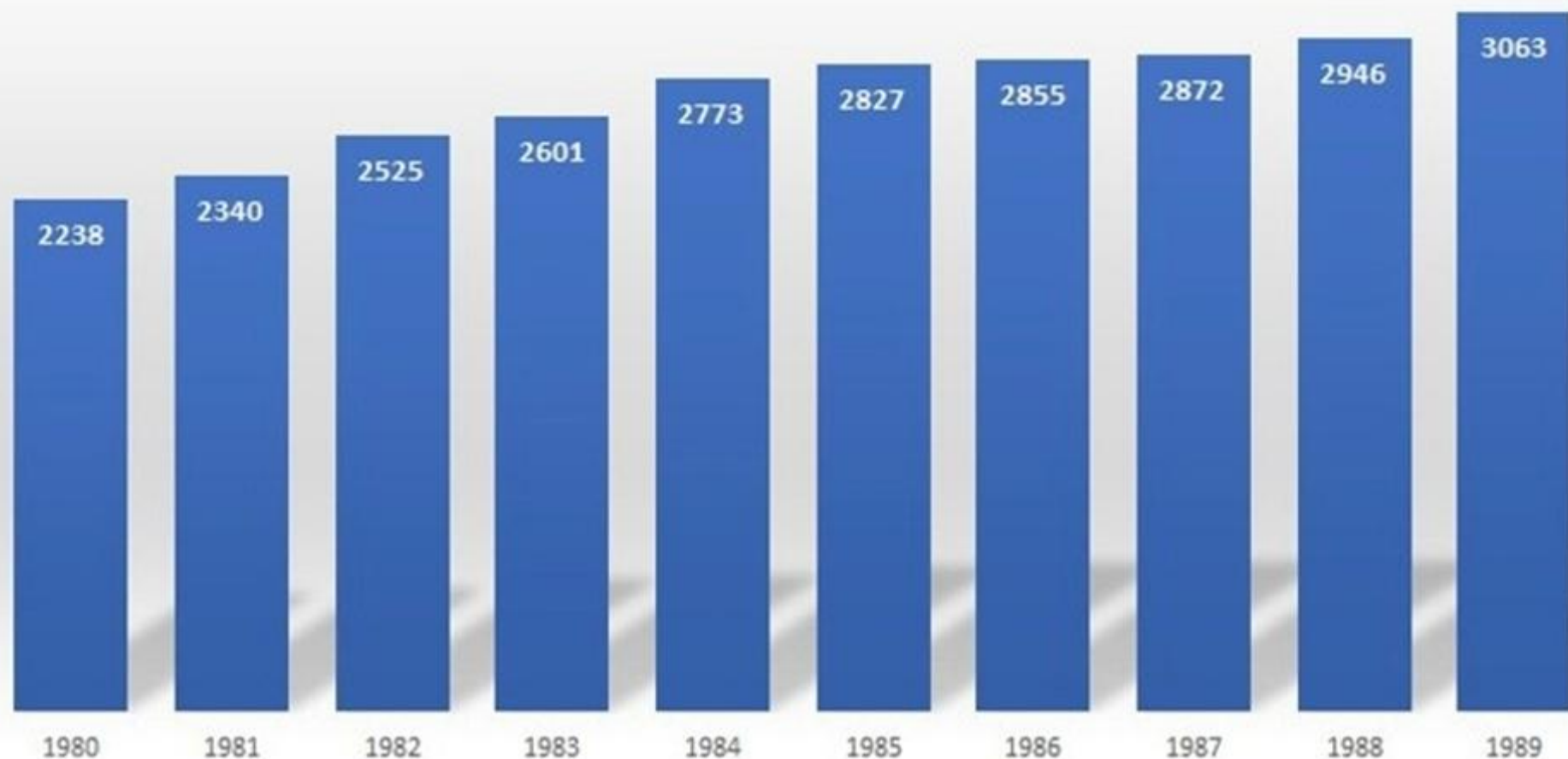

Ceaușescu, mereu prezent cu „*indicățiile*” sale date „*oamenilor muncii*” (anii 1980)

Muncă patriotică: muncitori din sectorul agricol strâng recolta dintr-o seră duminica (anii 1980)

Salariul mediu net lunar (lei) în România comunistă (1980-1989)

MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ

Document istoric al mindriei patriotice, al unității de neclintit a poporului în jurul partidului, al Marelui Erou al României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu

— 19 aprilie 1989, Piața Palatului Republicii —

[Vertical text column on the left side of the page, containing a detailed report on the event.]

Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIV-lea al P.C.R. (20 noiembrie 1989)

Laszlo Tokes

**Laszlo Tokes la fereastra
locuinței sale din Timișoara
(16 decembrie 1989)**

Începutul revoluției la Timișoara (16 decembrie 1989)

Revoluționari timișoreni (21 decembrie 1989)

Din însărcinarea COMITETULUI DE ACȚIUNE al FRONTULUI DEMOCRATIC ROMÂN, dăm citire următoarei proclamații:

I. FRONTUL DEMOCRATIC ROMÂN este o organizație politică constituită la TIMIȘOARA pentru a realiza un dialog cu guvernul român, în scopul democratizării țării. FRONTUL DEMOCRATIC ROMÂN condiționează începerea acestui dialog cu demisionarea tiranului NICOLAE CEAUȘESCU.

II. Propunem guvernului român ca bază de discuții următoarele revendicări:

- 1. Organizarea de alegeri libere;*
- 2. Libertatea cuvântului, presei, radioului și televiziunii;*
- 3. Deschiderea imediată a granițelor de stat;*
- 4. Integrarea României în rândul statelor care garantează și respectă drepturile fundamentale ale omului;*
- 5. Eliberarea neîntârziată a tuturor deținuților și disidenților politici din România;*
- 6. Revitalizarea economiei naționale;*
- 7. Reforma învățământului în spirit democratic;*
- 8. Dreptul de a manifesta liber;*
- 9. Libertatea reală a cultelor religioase;*
- 10. Îmbunătățirea asistenței medicale și alimentației publice.*

III. Referitor la evenimentele din Timișoara:

Cerem cu fermitate să fie trași la răspundere cei care au dat ordin să se tragă în popor;

Cerem restituirea decedaților; pentru a fi îngropați după datină, cu doliu național;

Cerem eliberarea imediată a tuturor celor arestați în urma manifestațiilor;

Cerem autorităților recunoașterea oficială a COMITETULUI DE ACȚIUNE A FRONTULUI DEMOCRATIC ROMÂN înființat la Timișoara.

Mulțumim tuturor celor care s-au ridicat împotriva tiraniei, precum și colectivelor Teatrului Național din Timișoara pentru sprijinul acordat.

Înlăturarea regimului comunist

II. București:

21 decembrie 1989 - Ceaușescu, revenit dintr-o vizită diplomatică în Iran, a convocat un miting la București, în fața Comitetului Central al P.C.R., scopul fiind condamnarea evenimentelor de la Timișoara, pe care le-a catalogat drept huliganice.

21/22 decembrie, noaptea - s-a tras în populație și s-au făcut arestări.

22 decembrie:

a. Ceaușescu a organizat un al doilea miting, care s-a transformat spontan într-o demonstrație anticomunistă;

b. Fuga cuplului Nicolae și Elena Ceaușescu, cu elicopterul la Târgoviște, unde a fost prins și arestat;

c. Manifestanții au ocupat sediul T.V.R. (televiziunea română), radioului și C.C. (Comitetul Central) al P.C.R. După preluarea controlului asupra T.V.R. Ion Caramitru și poetul Mircea Dinescu, în mijlocul mai multor revoluționari, s-au adresat telespectatorilor, anunțând fuga dictatorului, și formând cu degetele litera V (semnul victoriei), rostind celebra frază: „*Am învins!*”;

d. Formarea C.F.S.N. (Consiliul Frontului Salvării Naționale), condus de Ion Iliescu (1990-1992; 1992-1996; 2000-2004), Petre Roman și Dumitru Mazilu, care a preluat conducerea statului (armata a trecut de partea revoluționarilor).

23-25 decembrie - au avut loc lupte înverșunate cu forțele loiale fostului regim: angajați ai forțelor de represiune au intrat în acțiune, cu scopul de a crea panică și teroare.

Nicolae Ceaușescu, ultimul discurs (București, 21 decembrie 1989)

Revoluționarii din București protestează pașnic în fața armatei (21 decembrie 1989)

Fuga cuplului Ceaușescu cu elicopterul din București (22 decembrie 1989)

Revoluționari bucureșteni apără sediul Televiziunii Române (22 decembrie 1989)

Mircea Dinescu (mijloc) și Ion Caramitru (dreapta), în mijlocul mai multor revoluționari, s-au adresat telespectatorilor, anunțând fuga dictatorului (22 decembrie 1989)

Forțele armate trec de partea revoluționarilor din București (22 decembrie 1989)

**Liderii Consiliului Frontului Salvării Naționale (de la stânga la dreapta):
Dumitru Mazilu, Ion Iliescu și Petre Roman (23 decembrie 1989)**

Înlăturarea regimului comunist

III. Restul țării:

21-22 decembrie - evenimente similare cu cele desfășurate la Timișoara și București au avut loc în majoritatea orașelor mari din România: Arad, Sibiu, Brașov, Cluj-Napoca și Constanța.

25 decembrie - a avut loc procesul cuplului Ceaușescu, acuzat de genocid, subminarea economiei naționale și pentru încercarea de a fugi din țară ⇒ la insistențele lui Ion Iliescu, Silviu Brucan și Gelu Voican Voiculescu, generalul Vasile Ionel, însărcinat cu organizarea procesului Ceaușeștilor, i-a găsit vinovați pe inculpați de toate capetele de acuzare și i-a omorât în aceeași zi, prin împușcare cu plutonul de execuție.

Victimele Revoluției din Cluj-Napoca (22 decembrie 1989)

Amplă conlucrare a tuturor forțelor creatoare ale țării!

COMUNICAT al Consiliului Frontului Salvării Naționale

Prăbușirea odioasei dictaturi a clanului Ceaușescu a adăugat o ultimă pagină cronicii singeroase a anilor de suferințe îndurate de poporul român. Elemente declasate și irresponsabile rămase fidele tiranului au încercat să continue practica teroristă a vechiului regim, dedându-se la provocări, atacuri asupra populației civile, ucigând fără discriminare oameni neînarmați, atacând instituții publice, întreprinderi industriale, obiective militare, unități comerciale, spitale și locuințe.

Poporul român și-a afirmat încă o dată uriașă energie morală descătusată de voința sa eliberatoare.

Armata și-a făcut datoria, ca și o mare parte din lucrătorii Ministerului de Interne.

Revoluția a învins.

În vederea restabilirii complete a situației și a asigurării liniștii necesare unei vieți normale în societatea noastră liberă, Consiliul Frontului Salvării Naționale hotărăște adoptarea unor măsuri excepționale, imperiose necesare momentului actual:

1. O încetare completă și imediată a focului pe întreg teritoriul țării. Oricine va încălca această dispoziție se va face vinovat de crimă împotriva poporului român, fiind pasibil de cea mai promptă și necru-

țătoare pedeapsă. Să nu mai fie vărsată nici o picătură de sînge.

Totodată, orice act de vandalism și distrugere, precum și răzbunările personale se situează în afara legii, pătînd nobletea revoluției noastre.

Vinovăția dictatorului și a foștilor săi lachei în fața istoriei și a legilor va fi stabilită de tribunale, care vor hotărî cu toată severitatea sancțiunile convenite pentru acțiunea de distrugere a țării.

2. Armata este singura deținătoare a armelor, brațul ferm al apărării intereselor poporului. Toți cei care au intrat în aceste zile în posesia armamentului și a munițiilor, indiferent de împrejurări, trebuie să-l predea de urgență, cel mai târziu pînă luni 25 decembrie ora 17. Cei care nu se vor supune acestor prevederi se vor face vinovați de încălcarea gravă a legalității, fiind pedepsiți cu cea mai mare severitate.

3. Unitățile Ministerului de Interne se vor integra Ministerului Apărării Naționale care preia comanda unică asupra tuturor trupelor și mijloacelor de luptă ale țării.

Organele de miliție și pompierii își păstrează toate atribuțiile specifice, pe care trebuie să și le exercite cu toată fermitatea.

4. Conducerile și toți oamenii muncii sînt chemați să asigure protecția unităților economice, comerciale, sanitare, de învățămînt, știință și cultură. Societatea românească trebuie să funcționeze normal prin contribuția devotată a fiecăruia dintre noi.

De asemenea, facem apel la toți cetățenii să sprijine organele de ordine în asigurarea integrității locurilor ambasadelor și imunitatea diplomaților.

5. Organismele noilor structuri ale democrației trebuie să-și înceapă urgent activitatea de refacere a țării, constituindu-se ferm, intrînd imediat în subordinea Consiliului și adoptînd, împreună cu acesta, măsurile de ordin politic, social, administrativ și economic, absolut necesare primelor etape ale reconstrucției.

Fie ca primul Nou An liber să aducă în România, o dată cu bucuria eliberării, liniștea și calmul care ne vor permite asumarea tuturor răspunderilor unui popor care-și afirmă demnitatea.

Consensul național, conlucrarea forțelor creatoare ale țării, a tuturor categoriilor sociale de orice naționalitate constituie condiția vitală și garanția înlăptuirii obiectivelor fun-

damentale ale procesului revoluționar în România.

După ce Virgil Măgureanu a dat citire Comunicatului Consiliului Frontului Salvării Naționale, a luat cuvîntul Ion Iliescu, care a spus:

Ținînd seama de fenomenele grave care se produc în societatea noastră — rezultat al vidului de putere care s-a creat prin răsturnarea dictaturii și al actelor teroriste care au continuat — deși, precum vedeți, sînt în slăbire — dar și al unor manifestații de oarecare anarhie — este absolut necesar să realizăm o unitate de acțiune a tuturor forțelor interesate în redresarea țării, să curmăm orice acțiuni care pot să împiedice însănătoșirea vieții noastre, desfășurarea activității normale în toate sectoarele de activitate, asigurarea securității individuale a tuturor cetățenilor, condiții normale pentru desfășurarea vieții pașnice a țării. Acesta este sensul tuturor măsurilor care sînt preconizate în acest comunicat, pentru care cerem sprijinul activ al tuturor celor interesați în realizarea pînă la capăt a obiectivelor transformărilor revoluționare, într-adevăr revoluționare, care au loc în țara noastră.

Ion Iliescu și Gelu Voican Voiculescu

Silviu Brucan

Procesul soților Ceaușescu și execuția acestora (25 decembrie 1989)

Urmări

Înlăturarea dictaturii comuniste și revenirea la democrație ⇒ 1104 morți și 3321 răniți, dintre care 221 civili și 663 militari.

Constituirea statului de drept, demararea procesului de reformare și restructurare a economiei ⇒ trecerea la economia de piață.

Sfârșitul revoluției din București (25 decembrie 1989)

BIBLIOGRAFIE

1. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
2. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
3. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
4. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
5. Scurtu, Ioan, Cristea, Nicolae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2008.
6. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
7. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
8. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
9. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
10. Guida, Francesco, *România în secolul XX*, Editura Cartier, Chișinău, 2019.
11. Guida, Francesco, *Cealaltă jumătate a Europei: de la Primul Război Mondial până în zilele noastre*, Editura Humanitas, București, 2023.
12. Deletant, Dennis, *România sub regimul comunist*, Editura Fundației Academia Civică, București, 2012.
13. Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc*, Editura Polirom, Iași, 2005.
14. Cartianu, Grigore, *Sfârșitul Ceaușeștilor. Să mori împușcat ca un animal sălbatic*, Editura Adevărul Holding, București, 2010.
15. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

